

MALİYET TESPİTİNİN MÜMKÜN OLMADIĞI HALLERDE BİLİRKİŞİ İNCELEMESİNE BAŞVURULMALIDIR

Danıştay 4. Dairesi 9.5.2000 gün, 1999/5709 E. 2000/1998 K. Sayılı kararıyla vergi incelemesinin amacının ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunun araştırılıp tespit etmek olduğunu belirterek maliyet tespitinin mümkün olmadığı hallerde bilirkişi incelemesi yapılacağına hükmetti.

Vergi Mahkemesi “ *Davacı şirketin içeriği itibarıyla gerçeği yansıtmayan faturalar kullanması, genel giderlerin ve amortismanların geçici kabulleri yapılmamış diğer işlere dağıtımının yapılmaması, defter kayıtları ve belgelerinin ihticaca salih bulunmadığını gösterdiğinden olayda re'sen takdir nedeninin bulunduğu, inşaat ve onarma işlerinde maliyet tespitinin mümkün olmadığı hallerde hasılatın % 20 sinin kar olarak kabulü gerektiği yargının yerleşik içtihatlarından olduğundan hasılatın % 20 sinin kar olarak kabulü ve diğer giderler hesabının yeniden belirlenmesi suretiyle bulunan matrahta yasaya aykırılık görülmediği, matrahın bulunuş biçimi ve olayın özelliği gereği kaçakçılık cezasının kusur cezasına çevrilmesi gerektiği, ikmalen ve re'sen yapılan tarhlar üzerinden fon payı ve geçici vergi hesaplanmasının mümkün olmadığı* “ gerekçesiyle vergi aslına yönelik davanın reddine, kaçakçılık cezasının kusur cezasına çevrilmesine, fon payı ve cezası ile geçici vergiye uygulanan cezanın kaldırılmasına karar vermiş ve karar davalı idare ile davacı tarafından temyiz edilmiştir. Danıştay 4. Dairesi “ *213 sayılı Vergi Usul Kanununun 134. maddesinde, vergi incelenmesinin amacının “ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamak olduğu belirtilerek, gerçek durumun vergilemeye esas alınacağı ve incelemesinde bu amaca yönelik olması öngörülmüştür.*

Dosyada bulunan inceleme raporundan yıllara yaygın inşaat ve taahhüt işi yapan davacının iki işiyle ilgili olarak gerçeği yansıtmayan faturalar kullanılmak suretiyle giderlerini arttırdığından bahisle istihkak ve hasılatının % 20 sinin net kar olacağı, amortisman ve benzin giderlerinin yarısının dikkate alınması ve yıllara yaygın inşaatlara dağıtılması gerektiği belirtilerek matrah farkları tespit edilmiştir.

Davacının dağıtıma tabi tutulmayan benzer giderleri ile amortismandan kaynaklanan matrah farkı hakkında iddiaları bulunmadığından bu konu ihtilafsızdır.

İnceleme raporundan, davacının Organize Sanayi Bölgesi Alt Yapı İnşaatını taahhüt ettiği, geçici kabul tutanağının 17.2.1995 tarihinde düzenlendiği ayrıca taşocağı işlettiği ve bu işlerle ilgili bir kısım giderlerin gerçeği yansıtmayan faturalarla belgelendirildiğinin ileri sürüldüğü, bu faturaların gerçeği yansıtmadığına dair fatura düzenleyenler hakkında inceleme raporları bulunduğu, bu raporların tarih ve numaralarının belirtildiği ancak faturaların gerçeği yansıtmama nedeni açıklanmadan ticari kazancın düşük gösterilmesi amacına yönelik olarak temin edildiği görüşüyle istihkakların ve hasılatın % 20 si kar olarak kabul edilip matrah farkı tespit edildiği anlaşılmıştır. Oysa şirket hesaplarının tamamı incelenip, listeler halinde gerçeği yansıtmadığı ileri sürülen faturalarda yazılı işlerin veya satın alınan emtianın, işin niteliği itibarıyla yapılıp yapılmadığı ve kullanılıp kullanılmadığı ortaya konulmamıştır. Ayrıca raporda belirtilen gerçeği yansıtmayan faturalara ait listenin ne şekilde belirlendiği anlaşılamamaktadır. Bu durumda anılan faturaları düzenleyenler hakkındaki inceleme raporları temin edilerek bu konudaki belgelerin incelenmesi, bunun dışında istihkakın ve hasılatın elde edilmesi için yapılması gereken giderlerin ne olabileceği hakkında bilirkişi incelenmesi yaptırılarak sonucuna göre karar verilmesi gerekli görülmüştür. “ gerekçesiyle Vergi Mahkemesinin kararını bozulmuştur.